

Handläggare
Ulrika Kvartoft Kruså
Telefon: 08-508 28 935

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2026-08-25, p. 9

Detaljplan för västra Hagastaden, del av fastigheten Vasastaden 1:42 m.fl. i stadsdelen Vasastaden

Remiss från Stadsbyggnadskontoret S-Dp 2016-06398

Förvaltningens förslag till beslut

- 1) Vid genomförandet av planen bör det utföras stomljudsåtgärder för bostäderna.
- 2) Justera beslutet omedelbart.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) har från stadsbyggnadsnämnden fått rubricerat granskningsförslag till detaljplan för synpunkter.

Detaljplanen syftar till att planlägga den västra delen av stadsutvecklingsområdet Hagastaden med bostäder, idrott, kultur, kontor samt verksamheter kopplat till livsvetenskapssektorn (life science).

MHN yttrade sig vid samrådet av detaljplanen 2024-11-05 och hade då följande synpunkter:

- I det fortsatta planarbetet bör konsekvenserna vid ett 500-års regn för Värtabanan samt Klarastrandsleden studeras.
- Stomljudsåtgärder av bostäderna ska studeras.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att skyfallsfrågan har studerats i tillräcklig omfattning till granskningen av planen. Förvaltningen anser däremot att de beräkningar som gjorts för stomljud motiverar att stomljudsåtgärder bör vidtas för bostäder, för att förebygga framtida negativ hälsopåverkan.

Skyfall

En fördjupad skyfallsutredningen har tagits fram, där även konsekvenserna av ett 500-årsregn studerats.

Skyfallssimuleringen för ett 100-årsregn (vilket är det dimensionerande regnet) för planerad situation med åtgärder visar

enligt planhandlingarna på en acceptabel skyfallshantering sett till Länsstyrelsens rekommendationer. Befintlig bebyggelse får enligt skyfallsutredningen förbättrad eller oförändrad risk avseende stående vatten mot fasad/entréer. Planerad bebyggelse kan säkras genom att färdigt golv vid entréer/garagedfarter placeras i överensstämmelse med de rekommendationer som ges i skyfallsutredningen. Värtabanan får som helhet minskade översvämningsrisker framför allt genom att en befintlig flödesväg byggs bort för att i stället avrinna längs Norra stationsgatan och vidare mot ett skyfallsdike.

Vid ett 500-årsregn ökar vattendjupen i hela analysområdet, vilket medför förhöjd risk för skador och störningar. Framkomligheten till och från planområdet begränsas men bedöms vara kortvarig. Riskbilden i planerad situation förbättras även för 500-årsregnet till följd av åtgärderna för 100-årsregnet.

Stomljud

Översiktliga beräkningar indikerar att tågpassager på Värtabanan kan ge upphov till stomljuds nivå L_{maxF} 35–43 dBA i bostäder och L_{maxF} 40–53 dBA i kontor/lokaler. Riktvärdet för bostäder innebär att nivå L_{maxF} 32 dBA får överskridas högst 5 ggr/natt. Det förväntas, enligt Trafikverkets basprognos för trafiken på Värtabanan 2040, passera 3,8 tåg under nattperioden kl 22-06, vilket innebär att riktvärdet klaras. Folkhälsomyndighetens riktvärde 45 dBA för maximalt ljud inomhus i bostäder bedöms innehållas, så även de maximala inomhusnivåerna för kontor.

Ljudnivån 35-43 dBA L_{maxF} för bostäder är en hög ljudnivå. Förvaltningen anser att det bör finnas marginaler vid beräkningar av stomljud då det i detta fall skulle kunna bli aktuellt med en ökad trafikering på Värtabanan i framtiden. Detta skulle vara i linje med målet i Stockholms stads översiktsplan om att ”mer gods ska kunna transporteras på alternativa sätt, till exempel via järnväg och sjöfart”. Om inte förebyggande stomljudsåtgärder genomförs kan det innebära begränsningar för ökad trafikering av Värtabanan i framtiden. Förvaltningen anser därför att det vid genomförandet av planen bör utföras stomljudsåtgärder för bostäderna, trots att riktvärdet innehålls.

Stomljudsstörningar från spårtrafik kan orsaka hälsoproblem. Miljöförvaltningen har under senare år genom miljötillsynen handlagt komplicerade klagomålsärenden avseende stomljudsstörningar ifrån tågtrafik i nybyggda bostäder. Det är svårt att åtgärda problem med stomljud i en befintlig fastighet, varför det är av stor vikt att bevaka frågan inför nybyggnation. Högt stomljud kan minskas genom vibrationsisolerande åtgärder antingen i spåret eller i byggnaderna. Åtgärder vid Värtabanan, dvs. vid källan är att

föredra eftersom det skulle minska risken för stomljudsstörningar för ett större område än de ytor där det planeras för bostäder i planområdet.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Maria Svanholm
Avdelningschef

Bilagor

Detaljplaneförslag för västra Hagastaden finns att hämta via följande länk:

<https://etjanster.stockholm.se/Byggochplantjansten/pagaendeplanar/beten/2016-06398>